

KÎLOSA

P:aa ngmê, u pi Kîlosa, Esiya Wee u kwo p:aani ngmê. Pi ngmê, u pi Epapîdas, Kîlosa loo, pi knî ye Yesu p:uu y:i dpîmon:aa danê. Pi yilî u kwo kêlîmî mbê wo, Yesu u yoo vy:o u ngwo ghê dniye.

Yi ngwo Póól p:aani p:aani myedpîmo lêpî, pi knî ye Yesu p:uu myedpîmon:aa danêmbum. Yi kópu u l:êê dîy:o, Nju tpémi y:oo mgîmî ngópu, kóté kalé ngópu, Lóma lede knî y:oo Lóma núw:o ngópu, mbwa k:oo y:i doon:aa kwo. (Dpodo 28) Yi ngwo Epapîdas Póól ka loo, Kîlosa tpémi yi mdo u kwo núwo, kwo, Pi knî ngmê y:oo Kîlosa tpémi ye nté knî ngmê a kwódukwódu tumo, ala kópu ye a tpaépé ngópu, yipu, Ala dêêpî kópu dmyinê cháâcháâ dé, enjel yoo myedmyinê cháâcháâ dé.

Póól ngê u yi u ngwo doo kwo, Kîlosa tpémi yi kêlîmî nî wêdêwêdê kwolo, u l:êê dîy:o ala pweepwee pee ye dy:ââ ngê. Chóó daa d:êê ngê, ngmênê kópuni doo tpaépé dé, u pyipe ngmê ngê doo d:êêd:êê dé. Yi kópu dyuu ala.

1 ¹Nê Póól, Chóó Lémi ngê a ngmîdi noo, Yesu Kédisu u dyépi ngê a pyódu noo. Yélini Yesu u yoo vy:o myinê ghê dniye, Kîlosa, nmî mbwó Timoti k:ii, ala pweepwee pee nmye nyinê dyede. ²A tîdê mbwó yoo, nmî Mî ngê choo a ngêêpî nmyo, mb:aamb:aa ngê nmye myechoo a yuwu.

Póól Timoti y:oo Kîlosa tpémi yi l:êê dîy:o nmî Mî u ngwo dpîmo kwunokwuno

³Dini ghi n:ii ngê nmyi l:êê dîy:o nyinê ngêpê nódó, dye ghi yintómu nmî Lémi Yesu Kédisu u Mî Chóó Lémi nyinê kwunokwuno ngê.^a ⁴Nmyi l:êê dîy:o nyinê kwunokwuno ngê, mu kópu u dîy:o nyi lama ka tóó, Yesu Kédisu ka nmye kêlîmî té, u yoo yi nuu ghi dmi nmyi nódó mye tóó.^b ⁵Yinté nmye pyede, mu kópu u dîy:o nmyi lama kîyedê tóó, Nmî Mî ngê daawa dóó nmo, kóó k:oo wa kaa nmo, u k:ii mb:aamb:aa ngê anmîn:aa ya. Yi kópu ndê kópu ngê nmye pyodo, dini ghi n:ii ngê nmî Lémi u kópu dyuu nmyi ny:ee ngópu, u kwo nmyi kêlîmî mbê dniye. ⁶Yi kópu dyuu ntee nmyi ny:ee ngópu, dyámê wope wope pi knî y:oo yinté myemînê nyêmî ngmê. Yi kópu dyuu u l:êê dîy:o, pi yilî pi mb:aa ngê

^a 1:3 Epeso 6:18 ^b 1:4-6 Epeso 1:13,15; 1 Pita 1:3-4

mînê pyodopyodo té, myenté nmî Lémi u yoo ndîî ngê mye pyodopyodo. Nmyi vy:o mye yinté, nmî Lémi u yoo mb:aa ngê a pyodopyodo nmyo, kn:ââ wéni n:ii ngê yi kópu dyuu nmyinê ny:ee ngópu, nmî Mî ngê ndé ka u ngwo a w:êê nmyoo, nkoo ala ngwo. ⁷Pini n:ii u kwo yi kópu dyuu nmyinê ny:ee tumo, Epapîdas, nyi nuu u pi, Yesu Kédisu p:uu mye dpodo. Nmyi l:êê dîy:o mb:aamb:aa ngê a dpodo. ⁸Yi pini ngê nyepê, Nmî Mî u Ghê Dmi ngê Kîlosa tpémi kîyedê ngêêpî té, yi kópu u l:êê dîy:o yoo yi nuu ghi dmi yi nódo a pyede.

Póol Timoti Kîlosa tpémi yi l:êê dîy:o u ngwo dpîmo ngêpê

⁹Dini ghi n:ii ngê nmyi pi dmi nyinê nyongo, yi ngwo ngêpê kn:ââ nyi chópu, dye ghi yintómu nmî Mî ka nmyi l:êê dîy:o nye ngêpê nódo. Kwonyimo, Nuu u kópu dé yi lama mb:aamb:aa ngê dny:oo a ya, myenté Ngê Dmi ngê yi nuw:o dmi choo a ñepwiñepwi dé. ¹⁰Kwonyimo, Yi l:êê ghi dmi mb:aamb:aa ngê a pyódu té, yi nt:u dmi mb:aamb:aa ngê paa kaa we, nuu u kópu dé yidny:oo a d:uud:uu dé. Kwonyimo, Yi lama ntênê cha a yââyââ, ^c ¹¹ngwêdêwêdê mbêmê cha a wêdêwêdê kîgha dé, dono yintómu pèdê vy:ee y:e, daapèdê mb:ii nyine, ngmênê w:aa pèdê pyw:ee y:e. ¹²Nyi tîdê mbwó yoo, nmî Mî dmyinê kwunokwuno, mu kópu u dîy:o u ntââ ngê a pyódu nmyoo, wo u yoo vy:o kaa nmyoo, kóó k:oo wamye kaa nmyo.^d

Póol Yesu Kédisu u dpodo p:uu u ngwo doo danê

¹³Nmî Mî ngê mgîdî u yoo yi kada pini kwulo a pwaa nmoo, Tp:oo kóó k:oo kaa nmoo, pini n:ii u nuu ghi nódo a tóó.^e ¹⁴Nyââ, Tp:oo ngê kópuni d:uu ngê u l:êê dîy:o, yinê dyé nmoo, nmî dono yilî u kuwó kée too, mêdaawa a ngî té.^f

¹⁵Doo u ntââ ala ngwo nmî Mî daanmî m:uu, ngmênê ntee a tóó, Tp:oo yinté doo a ya, nmî lama u ngwo yaa wo. Tp:oo u che p:ââ pee ngê a tóó, tpileni yilî yintómu l:âmo tumo, u maknopwo a pyede.^g ¹⁶Tpileni mbóó p:uu a wee, tpileni dyámê mbêmê a pyede, nmî Mî ngê yi pi dmi doo tpapê dé, Tp:oo ngê u nkwo doo l:âmol:âmo dé. Tpileni nmo y:enê té, tpileni dpîno y:enê té, myenté enjel yoo kada pini yoo yi k:ii, yintómu l:âmo too. Wu tpile daa l:âmo ngê, daa tóó. Tpile yilî yintómu yinê l:âmo too, chóó u l:êê dîy:o l:âmo too.^h ¹⁷Dyámê pè ghêlî k:ii dèpwo a kwo, ngmênê Yesu Kédisu doo a ya, tpile yilî yintómu u mâlo a yé too, u wêdêwêdê mbêmê yinté a pyede.ⁱ ¹⁸Yélini yi k:ii u kwo nmo kélîmî té, nmî mbodo ngê a tóó, nmo kóó kpâlî dé. Nmî kada ghê wo, kpêênî a pii wo, pyidepyide u maa komo yinê nmo kpêmî ngê, nmî ghê kamî kn:ââ

^c 1:10 Pilipay 1:27; Epeso 2:10   ^d 1:12 Epeso 1:18-19   ^e 1:13 Epeso 6:12

^f 1:14 Epeso 1:7-8   ^g 1:15 Njon 1:18   ^h 1:16 Njon 1:3   ⁱ 1:17 Njon 1:1

ngê u ngwo pyodo. Yi kópu u l:êê dîy:o tpile yilí yintómu yi kada pini a tóó.^j ¹⁹Nyââ, Nmî Mî ntee a tóó, Tp:oo yinté doo a ya, u pi ntoo, Tp:oo u pi mye yintoo.^k ²⁰Tp:oo nmo yinë a dy:ââ ngê, nmî l:êê dîy:o kídosi ínedê pwene, nmî Mî ngê tpile yilí yintómu u ngwo u kwo a kââdí too. K:omo tpile dyámê mbêmê tpile dé, ó mbóó p:uu tpile dé, ngmênê nmî Mî ka yi kââdíkáâdí pyu mu ngmídi Yesu Kédisu, daamu a tóó.^l

²¹Nmyo myentee dé, nmî Mî ka yinë a kââdí nmyoo. Mwiýmwiyé dini ghi ngê kóó kuwa nmyee a kwo, mu kópu u dîy:o p:uu nmyimo a d:uu, nmyi nuw:o dmi dono p:uu dnyimo a kwo, dono kópu yilí nmyimo a d:uud:uu.^m ²²Ngmênê nmyi l:êê dîy:o pwene, u kwo a kââdí nmyoo. U yi u ngwo doo kwo, Yi dyââpe nî pwaa té, M:aa u nuu u yoo ngê nî pyódu té, u ngîma n:uu kaa té.ⁿ ²³Yi kópu u l:êê dîy:o ntênê u kwo dmyinê kêlîmî, u maa kídmyengê kn:aadi ngmê. Kópuni nmyi l:êê dîy:o wa d:uu, nmyi nuw:o dmi p:uu dny:oo kwo, kn:aa kídnyingê kwo. Yinté anmyi m:ií knomomê, ye kóó k:oo wa kaa nmyo. Yi kópu dyuu nmyi ny:ee ngópu, u kwo nmyi kêlîmî mbê dniye, nmyi nuw:o dmi kídmyengê ngmêê ngmê. Kópuni nmyi ny:ee ngópu, dyámê wope wope pi knî y:oo kîmyaan:aa ny:ee t:oo, kn:aa kópu ka namê ng:aa. Nê Póól, yi kópu pi knî ye vyîlo yinoo:aa tpaê.^o

Dpodoni Póól ngê doo dódó

²⁴Yélini daa Nju tpémi, yi yéli ye nmî Lémi u kópu dyuu noon:aa tpaê, u l:êê dîy:o mbwa k:oo nî kee wo, al:ií anîmo mgîní vyîmî. Ngmênê a gha dono ngê daa pyodo, mb:aamb:aa ngê a tóó, mu kópu u dîy:o nmî Lémi ngê kópuni a ka a vya, ala ngwo a nga a pyodopyodo. A ka pê, A yoo yi l:êê dîy:o anyin:aa mgîní vyîmî. Yi yéli kóó kpâlî ntee tpile ngê a pyede. ²⁵Nyââ, nmî Mî ngê a ngmídi noo, u dpodo pyu ngê a pyódu noo, yélini dp:ee Nju tpémi, nmye a dy:ââ noo. U kópu ala ngwo anî ntiyentiye, ²⁶kópuni wunê a ngmo ngê. Yi kópu pi knî ye wunê dêpê vya, ngmênê ala ngwo u yoo yi lama dê yââ.^p ²⁷Yi kópu ndîî nmî Mî ngê wunê a ngmo ngê, u yi u ngwo doo kwo, Tp:oo u yoo knî y:oo paan:aa m:uu y:e. Yi kópu ala, yélini yi k:ií dp:ee Nju tpémi, nmî Mî ngê u yoo vy:o a kapî nmyo, Tp:oo Yesu Kédisu nmyi mênê a tóó. Yi kópu u l:êê dîy:o nmyi lama kíyedê tóó, nmî Mî ngê díyo kóó k:oo wa kaa nmyo.^q ²⁸Nyââ, pi dyêêdí yintómu knî ye Yesu Kédisu u pi nmîmo tpaê ngê, nmî Mî u nuw:o mbêmê yi kpadakpada p:uu yi ng:aa dmi nmîmo t:emî ngê. U yi nmo a kwo, Pi yintómu Yesu Kédisu u yoo vy:o nmî kââ, yoo mb:aa ngê yinë paa pyódu téne, u Mî ngîma yinté paan:aa kaa téne.^r ²⁹Yi kópu u

j 1:18 Epeso 1:22-23   k 1:19 Kílosa 2:9   l 1:20 Epeso 2:16   m 1:21 Epeso 2:3

n 1:22 Epeso 2:14-16   o 1:23 Hipîlu 6:11   p 1:26 Epeso 3:3-6   q 1:27 Epeso 1:18-19

r 1:28 Epeso 4:13

l:êê dîy:o u wêdêwêdê ndîî mbêmê dpodombiy:e n:aa dpodo yédi, yinê a wêdêwêdê kîgha noo.^s

Kópuni u l:êê dîy:o Póól ngê Kílosa tpémi doo nuw:onuw:o dé.

2 ¹A tîdê mbwó yoo, ala kópu nmyi lama choo a ya, nmyi l:êê dîy:o dpodombiy:e n:aa dpodo yédi, myenté Leyodisiya tpémi yi l:êê dîy:o, myenté yélini y:oo d:aa yi kpêê, yi l:êê dîy:o dpodombiy:e myinî dpodo yédi. ²U ya a nga a kwo, Nmî Lémi ngê choo a wêdêwêdê kîgha dé, yoo ngmidi ngê paa pyódu téne, yi nuu ghi dmi numo nódo pîdny:oo ya. U yi nga a kwo, Yesu Kédisu p:uu nmî Mî u tumu kópu yi lama pîchoo ya, daapîdny:oo nuw:o miyó miyó.^t ³Nmî Mî u nuw:o ndîî u kópu dé, u ngmee u kópu ndîî dé, Yesu Kédisu ngê nmo yinê dpo kêma té.^u

⁴Yi kópu nmye d:a vyi, mu kópu u dîy:o pi ngê k:omodanê kópu knî yi mbêmê kîngê dóo nmyo.^v ⁵K:omo tpile nmyi vy:o dênîné kwo, ngmênê a nuw:o nmyi vy:o yiwunê kwo. A gha mb:aamb:aa ngê da pyódu, mu kópu u dîy:o a lama ka tóó, yoo ngmidi ngê nmyinê pyede, Yesu Kédisu ka dpodombiy:e nmye kêlîmî té.

Nuw:o dmi kamî ngê pyépi, u danêmbum

⁶Nmî Lémi Yesu Kédisu ka nmyi kêlîmî mbê dniye, u nuu u kópu dé yidmyinê d:uud:uu dé. ⁷Nmyi nuw:o dmi dpodombiy:e p:uu dny:oo kwo, choo a wêdêwêdê kîgha nmyo. Kópuni dyuu mwiyé nmyinê ny:ee tumo, dpodombiy:e ye dmyinê kêlîmî. Nmî Mî dpodombiy:e myedmyinê kwunokwuno.^w

⁸Nmyi chóo nmye dmyina a vyuwo, pi ngê kîngê dóo nmyo, chóo u dêêpî kópu dyuu u maknopwo kîngê yé nmyo. Kópuni dyuu pi ngê chóo dpo pyw:oo, k:omodanê kópu dyuu. Daa Yesu Kédisu u kópu dyuu ye tpaépê tumo, yi kn:ââ yoo yi dêêpî kópu dé, yi kwódu yé kópu dé ye tpaépê tumo. ⁹Nyââ, pi ngê u dêêpî kópu dyuu u maknopwo kîngê yé nmyo, Yesu Kédisu u maknopwo p:ee dmyinê ya, mu kópu u dîy:o nmî Mî ntee a tóó, dyámê mbêmê d:ud:umbiy:e yinté myedoo ya.^x ¹⁰Vyîlo yi pini u k:ii ngmidi ngê nmyi pyaa dniye, nmyi mênê mye tóó, pini n:ii kada pini yintómu yi pwo a tóó.^y

¹¹Nju tpémi y:oo yi tp:ee mââ knî yi p:uu Chóo Lémi u l:ii dpî t:ee t:oo, yinê ye Chóo Lémi ngê kóo k:oo u ngwo dpî kaa té, ngmênê Yesu Kédisu ngê nmyi nuw:o dono chedê too, kóo k:oo u ngwo kaa nmyoo. Vyîlo yi l:ii nmyi p:uu yi t:ângo.^z ¹²Dini ghi n:ii ngê Yesu Kédisu ka nmyi kêlîmî mbê dniye, u k:ii ngmidi ngê nmyi pyaa dniye. Yi pini ntee pwene, nmyi nuw:o dono yinté pw:oo dniye, ntóó ntee kmênê ngópu, mbwaa lêê u kwo

^s 1:29 1 Kódin 15:10 ^t 2:2 Epeso 3:3-4,16-19 ^u 2:3 1 Kódin 1:30 ^v 2:4 Lóma 16:18

^w 2:7 Epeso 3:16-18 ^x 2:9 Njon 1:14,16 ^y 2:10 Epeso 1:21-22 ^z 2:11 Lóma 2:28-29

yinté mye kmênê nmyoo, mbápitísím u ngwo nmyinê ngee ngópu. Ntee a pii wo, mbwaa lêê u mênê yinté myenmyinê pii dniye, nmyi nuw:o dmi kamí ngê u ngwo pyaa dniye, mu kópu u díy:o nmí Mí ka nmyi kélímí mbê dniye, pini n:ii ngê Yesu kpêêní a pyidu ngê.^a ¹³Mbwee ntóó ngê dnye ntee daa nyémí ngê, yinté tpile ngê nmyee a ya, nmí Mí u dnye dênmyee a nyémí, nmyee a dono, u yoo vy:o dênmyee a kwo. Ngmênê Yesu kpêêní ntee a pyidu ngê, ghê kamí yinté nmye a kpo, nmyi nuw:o dmi kamí ngê pyódu too, nmyi dono yilí u kuwó kéé too, mēdaawa a ngí té.^b ¹⁴Nyââ, nmí puku dmi a kélí ngê, nmí kn:aadi te kópu dé, u puku yedê n:ii dnye ya, vya too, mu kópu u díy:o Yesu Kédisu nmí l:êê díy:o kídosi íedê pwene. Dini ghi n:ii ngê kídosi íedê t:ee ngópu, na a ka yi puku dmi u kídosi íedê mye t:ee ngópu.^c ¹⁵Ngmênê nmí Mí ngê Yesu kpêêní mēdê pyidu ngê, kada pini yoo yi némi dmi u ngwo dyênê ngê, Setan u yoo yi némi dmi mye dyênê ngê, yi wēdêwēdê tēdê ngê mye pyódu ngê. Nyââ, yi kópu mbēmê nmí lama a tóó, Setan u yoo yu yodo u maknopwo yé too.^d

Yesu nmí mbodo, kn:aa pini u dnye namungê ny:oo

¹⁶Yesu Kédisu ka dmyinê ng:aa, pi ngmê u kwódu yé u kópu kní ye nangmê ng:aa mb:anê. Nté mbwaa nmye kíngmê kwódu ngmê. Nju tpémi y:oo líme wo ngê kópuni yilí a cháâcháâ tumo, nangmê chápu. Myenté d:ââ kní yi k:oo yi mwiyémwiyé wéni nangmê chápu, m:ââ kní yi k:oo yi naa u wo ndíí dé myenangmê chápu.^e ¹⁷Kópuni Yesu Kédisu ngê nmí dye ghi ngê d:uu ngê, Mósisi ngê u kââ wunê a módó, u dēêpí kópu dyuu u ngwo a d:êê ngê. Ala ngwo daa yi dēêpí kópu dyuu u dye ghi, Yesu Kédisu u dye ghi.^f ¹⁸Pi ngmê kní y:oo nmye a tpaê ngópu, nmye dpo, Nmyi pi dmi a ghípi tóó, enjel yoo dmyinê cháâcháâ dé. Ye namê ng:aa, yinté kíngê dyênê nmyo. Yi yéli daa yi lama a mbumu nyédi, kópuni kní yi p:uu a danê nyédi, daa yi kpêê dé. Yi chóó yi pi dmi módó a kmímí tumo. Daa nmí Lémi u kópu ye tpaê tumo, dyámê u kópu dé ye tpaê tumo.^g ¹⁹Yi yéli yi nuw:o dmi Yesu Kédisu p:uu daa kwo, pini n:ii nmí mbodo ngê a tóó. Nmo kóó kpálí dé, yinê a mbêpê kígha nmoo, nmo wunê vuywo yédi. Tp:ee ntee dpí k:aa, yinté a kaakaa nmo, nmí Mí u nuu u yoo ngê u ngwo a pyépi nmo.^h

Yesu Kédisu u k:ii nipi nmí pw:oo dniye

²⁰Mbwee ntóó ngê dēêpí kópu dyuu ntee daa cháâcháâ ngê, dēêpí kópu dyuu u maknopwo yinté dp:ee pyede, mu kópu u díy:o Yesu Kédisu u k:ii nmyinê kâádí ngópu. Dini ghi n:ii ngê pwene, na a ka yi ngwo my:ee

^a 2:12 Lóma 6:4-5   ^b 2:13 Epeso 2:1,4-5   ^c 2:14 Epeso 2:14-16   ^d 2:15 Kilosa 1:13

^e 2:16 Lóma 14:1-12   ^f 2:17 Hipílu 10:1   ^g 2:18 1 Kódin 4:6   ^h 2:19 Epeso 4:15-16

pw:oo dniye. Lukwe díy:o dyámê u dêêpî kópu dyuu nmye cháâchââ tumo.ⁱ ²¹N:ii knî y:oo nmye dpó, Wu tpile ngê kêê nangê t:oo, wu ntini nangmê ma, lukwe díy:o yi yéli ye nmye ng:aa nyédi. ²²Pi knî y:oo tpileni nmye a kwódukwódu tumo, chedê ngê dpî pyaa dmi. Yi kópu dé pi knî yi chóo yi kópu dé, daa nmî Mî u kópu dé.^j ²³Yi yéli y:oo nmye dpó, Nmyi chóo nmyi pi dmi a ghîpî tóó, enjel yoo dmyinê cháâchââ dé, nté mbwaa nmyi chóo nmye dmyinê kwódukwódu dê. Pi ngmê knî ye yinê ye, Nuw:oo ndîi u kópu dé nmo ye tpaê tumo, ngmênê yi dêêpî kópu dyuu dpî dípî, doo u ntâa pi u nuw:oo dono yinê daawa chedê.

Póól ngê u ngwo yepê, Nmyi nuw:oo dmi mbóó p:uu dny:oo kwo

3 ¹Nmî Mî ngê Yesu Kédisu kpêênî ntee a pyidu ngê, kamî ngê yinté mye pyódu nmyoo. Yi kópu u l:êê díy:o nmyi nuw:oo dmi Yesu Kédisu p:uu dny:oo kwo. Yi pini mbóó p:uu wunê tóó, nmî Mî u wéni pee a tóó, u che p:ââ pee ngê mye tóó.^k ²Nmyi nuw:oo dmi mbóó p:uu kópu dyuu p:uu dny:oo kwo, dyámê mbêmê kídnyengê kwo,^l ³mu kópu u díy:o Yesu Kédisu u k:ii nipi nmyi pw:oo dniye, nipi mênmyinê pii dniye, nmî Mî ngê ghê kamî nmye a kpo. Yi ghéni dmi kuwa yéli yi lama daa tóó.^m ⁴Nmyi ghê kamî u kn:ââ, Yesu Kédisu, dini ghi n:ii ngê wa a diyé, kuwa yéli y:oo u nkîgh:ê wa m:uu nmyo, awo, Yi pi dmi ndîi ngê kêê pyódu té.ⁿ

L:êê ghi mbwee u ngmêêpî

⁵Ala ngwo nuw:oo dono n:ii nmyi mênê a pyede, dpî kée tóó. Namê pyââ ti mââ ti, nmyi gha dmi tupwótupwó ngê mêkîngê pyódu. Namê nuw:oo dono, myenamê pyââ mââ yi p:uu nuw:oo. Tpile ndapî yi mb:aami ngê nangmê pyódu, mu kópu u díy:o tpile ndapî yi mb:aami ngê u tpile dé u yâpwo ngê dpî pyódu té.^o ⁶Yélini nmî Mî ka daa ng:aa nyédi, yinté kópu a d:uud:uu tumo, vyílo yi kópu knî yi l:êê díy:o nmî Mî ngê wa kpada té.^p ⁷Dini ghi n:ii ngê nmî Mî ka yinté dp:ee ng:aa nyédi, yi dono yilí yinté nmyimo a d:uud:uu.

⁸Ngmênê ala ngwo yi kópu yilí nmyi kuwó dpî kée yó, ala kópu yilí myenamê d:uud:uu dé, namê nod:enod:e, nmyi mbodo l:âmo dmi límílmî ngê kídangmê ngêpa. Yoo yi pi dmi nangmê dyênê, yi p:uu namê d:uu, myenamê peede tpaê.^q ⁹Numo ka kídmyengê k:omodanê, mu kópu u díy:o nmyi nuw:oo dono yilí nmyi kée tumo, nmyi l:êê ghi mbwee dé my:ee kée tumo. ¹⁰Pi kamî ngê nmyi pyaa dniye, nmî Mî ntee a tóó, yinté pini ngê a pyépi nmyo, mu kópu u díy:o u yi u ngwo a kwo, A yoo yi lama ntênê ní yââ. ¹¹Yi kópu u l:êê díy:o yoo ngmídi ngê nmyi pyaa dniye.

ⁱ 2:20-21 Nkal 4:3-5,9   ^j 2:22 1 Kódin 6:13   ^k 3:1 Mak 16:19   ^l 3:2 Mát 6:33

^m 3:3 2 Kódin 5:17; Lóma 6:6-7   ⁿ 3:4 1 Njon 3:2   ^o 3:5 Epeso 5:3-5   ^p 3:6 Lóma 1:18

^q 3:8-10 Epeso 4:25-32; Lóma 12:2

Nmyi vy:o yélini Nju tpémi, doo u mo dé, yélini dp:ee Nju tpémi, dp:ee u mo dé, ngmênê Yesu Kédisu ngê ngmidi ngê a pyódu nmyoo. Myenté k:omo tpile Chóó Lémi u l:ii nmyi p:uu a t:a, ó daa t:a, ngmênê Yesu Kédisu ngê ngmidi ngê a pyódu nmyoo. K:omo tpile nmyo p:aa tpémi, ó pi my:oo dé, ó nko pi dé, ngmênê Yesu Kédisu ngê ngmidi ngê a pyódu nmyoo. K:omo tpile nmyi pi dmi ndîf dé, ó têtê dé, ngmênê Yesu Kédisu ngê ngmidi ngê a pyódu nmyoo, u kwo a kââdí nmyoo, u kwo kêlímí yi ndîf kópu.

¹²Nmî Mî ngê a ngmidi nmyoo, u yoo ngê a pyódu nmyoo, nmyi nuu ghi dmi nódo a tóó. Yi kópu u l:êê díy:o yoo nmye dny:oo ch:anêch:anê, mb:aamb:aa ngê ye dmyinê vwuwo, nmyi pi dmi nangmê knî. Límîlímî ngê nangmê nod:e, pi knî ye dpodombiy:e nangmê mbwólu.^r ¹³N:ii ngê dono kópu nmye ngmêdê d:uu knomomê, yi dono kópu nmyi mbodo kn:ââ vwuwo dpí kée yó, nmyi nódo kîngê kaalí. Nmî Lémi ngê nmyi dono kópu yilí u kuwó ntee kée too, numo dono kópu yintómu nmyi kuwó dmyinê kéké dé.^s ¹⁴Yi kópu knî yi pwo kópu ala, nmyi nuu ghi dmi numo nódo dny:oo ya, ndêndê ngê yoo ngmidi ngê u ngwo anmyi pyaa dmi.^t ¹⁵Yesu Kédisu, pini n:ii ngê numo ka a kââdí nmoo, u pono dmyinê vyápê. Yi kópu u l:êê díy:o numo ka a kââdí nmyoo, yoo ngmidi ngê pyódu nmyoo. Nyââ, noko mb:aamb:aa ngê dmyinê ya, nmî Mî dmyinê kwunokwuno.^u ¹⁶Nmî Lémi Yesu Kédisu u kópu dyuu ndêndê ngê nmyi gha vy:o dny:oo kwo, u nuw:o ndîf mbêmê dmyinê numo ndiye kîgha, numo kuwó myedmyinê mbumu. U Ghê Dmi ngê wéti n:ii nmyi lama a kîgha too, myenté wéti n:ii nmî Mî u puku yedê a pyede, myenté wéti n:ii Yesu u yoo knî y:oo ala ngwo dê vyi t:oo, yi wéti knî y:e nmî Lémi nmyi gha knî yi vy:o dmyinê kwunokwuno.^v ¹⁷Kópuni anmyi d:uud:uu, ó anmyi tpapê, nmî Lémi Yesu u pi mbêmê dmyinê d:uud:uu dé, u pi mbêmê nmî Mî Chóó Lémi myedmyinê kwunokwuno.^w

Pi mupwo mupwoma yi danêmbum

¹⁸Yepe yoo, nmyi moo yoo yi dnye dmi dmyinê nyêmî dé, mu kópu u díy:o nmî Lémi ngê yi kópu u yi ye kwo.^x

¹⁹Yée yoo, nmyi kpâm yoo yi nuu ghi dmi nmyi nódo dny:oo ya, dnye dii ngê ye namê mbumu.^y

²⁰Tp:ee dmââdíma, dye ghi yintómu nmyi pye mî knî ye dmyinê ng:aa, mu kópu u díy:o nmî Lémi ngê u yi u ngwo a kwo, A yoo yinté dny:oo kwo.^z

^r 3:12 Nkal 5:22-23   ^s 3:13 Mát 6:14   ^t 3:14 Lóma 13:8-10   ^u 3:15 Njon 14:27

^v 3:16 Epeso 5:19   ^w 3:17 Epeso 5:20   ^x 3:18 1 Pita 3:1-2   ^y 3:19 1 Pita 3:7

^z 3:20 Epeso 6:1-3

²¹Mâa yoo, kn:aadi te kópu tédê u l:êê dîy:o, nmyi tp:ee dmââdîma ye dpodombiy:e nangmê mbwólu, kminté awo, Doo u ntââ kópu mb:aa daanmî d:uu.^a

Wop dpodo pyu yoo yi danêmbum

²²Wop dpodo pyu yoo, n:ii knî y:oo wop a dpodo kîgha nmyo, dye ghi yintómu yi dnye dmi dmyinê nyêmî dé. Nmyi kada pini yoo yi ngîma ntee nmye dpodo nyédi, yi kuwó yinté myedmyinê dpodo. Nuw:o ngmîdi mbêmê yi p:uu dmyinê dpodo, mu kópu u dîy:o nmî Lémi nmye cháâchâa ngmê. ²³Kópuni anmyi d:uud:uu dé, dpodombiy:e dmyinê d:uud:uu dé. Alanté dmyinê nuw:o, apii, Daa pi ngmê p:uu nmo dpodo té, nmî Lémi p:uu nmo dpodo té. ²⁴Nmyi lama kîyedê tóó, nmî Lémi ngê kópuni mb:aa u yoo yi l:êê dîy:o wunê a nuw:o kwólu, nmyi l:êê dîy:o wa d:uu. Daa dyámê mbêmê pi p:uu nmye dpodo té, nmî Lémi Yesu Kédisu p:uu nmye dpodo té. ²⁵N:ii ngê dono adî d:uud:uu, Chóó Lémi ngê ntââ u ngwo wa a vy:u. K:omo tpile yi pini u pi ndîî ó u pi tédê, ngmênê Chóó Lémi ngê u ntââ u ngwo wa a vy:u.

4 ¹Kada pini yoo, yélini wop nmyi p:uu a dpodo té, mb:aamb:aa ngê ye dmyinê vuywo, dono kópu y:e namê d:uud:uu dé, mu kópu u dîy:o nmyi Lémi mbóó p:uu wunê tóó, yinê a y:enê nmyo.

Nmî Lémi p:uu danê u kópu dyuu

²A tîdê mbwó yoo, namê mgeemgee, dpodombiy:e dmyinê ngêpê, Chóó Lémi myedmyinê kwunokwuno.^b ³A l:êê dîy:o myedmyinê a ngêpê, Chóó Lémi ngê u ntââ ngê pêdê pyódu nêne, Yesu Kédisu u tumu kópu dyuu pi knî ye u ngwo p:aa vyi. Yi kópu dyuu u tpapê u l:êê dîy:o, mbwa k:oo a km:êê noo.^c ⁴Nmî Lémi ngê yi dpodo a ka a kpo, u kwo dmyina a ngêpê, u ya a nga a kwo, U kópu dyuu pi knî ye ntênê nî vyi.^d

⁵Kuwa yéli yi vy:o nuw:o mbêmê dmyinê paa, dye ghi yintómu nmî Lémi p:uu mb:aamb:aa ngê ye dmyinê danê.^e ⁶Nmyi kópu dé pwópwó ngê kîngmê pyódu. Pini n:ii nmî Lémi p:uu nmye adî póó, u kakêmê ntênê u kwo dpî chámê yó.^f

Póól u nd:uu tpapê

⁷Pini n:ii ngê ala pweepwee pee nmye wunê ñeñe, Tikikas, nmî Lémi ka a kélîmî, mb:aamb:aa ngê p:uu mye dpodo. Yi pini a nuu u pi, a kópu yilî yintómu nmye yinê amîné nt:o.^g ⁸Yi kópu u l:êê dîy:o nmye nîné dyede. Kópuni a nga a pyodopyodo té, nmyi lama pîdny:oo a ya, myenté Tikikas ngê nmyi nuw:o dmi yinê amî l:âmo té.^h ⁹Tikikas p:uu Onésimas

^a 3:21 Epeso 6:4   ^b 4:2 Epeso 6:18   ^c 4:3 Epeso 6:19; Kilosa 1:27   ^d 4:4 Epeso 6:20
^e 4:5 1 Tes 4:11-12   ^f 4:6 Epeso 4:29; 1 Pita 3:15-16   ^g 4:7 Epeso 6:21   ^h 4:8 Epeso 6:22

nînê t:emî. Yi pini nmyi chóó nmyi p:aa pi, nmî Lémi p:uu mb:aamb:aa ngê a dpodo, a nuu u pi ngê mye tóó. Kópuni yilí a nga a pyodopyodo té, nmye y:oo amînê nté t:oo.ⁱ

¹⁰Adistakas, pini n:ii k:ii mbwa k:oo nipi nye kwo mo, u mb:aamb:aa nmye da dy:ââ. Mak ngê u mb:aamb:aa nmye myeda dy:ââ. Yi pini Mbanapas u ngmênêni ngmê. Mak nmye wa lee knomomê, mb:aamb:aa ngê u kwo dmyinê vyyuwo. Yi kópu wunê nmye kînê vyyu.^j ¹¹Yesu u pénta, Pini n:ii u pi Njastas, u mb:aamb:aa nmye myeda dy:ââ. Nju tpémi yélini Yesu u yoo vy:o ghê dniye, yi vy:o yi pini pyile kní y:oo y:oo a ngêêpî nê, Nju pi ngmê ngê mêdaa ngêêpî nê. Yi pini pyile kní yi k:ii nmî Mî kóó k:oo yoo nipi nmo kapî too.

¹²Nmyi p:aa pi Epapîdas ngê u mb:aamb:aa nmye myeda dy:ââ. Yi pini Yesu Kédisu p:uu ntênê mye dpodo, dye ghi yintómu nmyi l:êê dîy:o dpodombiy:e a ngêpê yédi, dpo, Yi kêlímî ndîi ngê a pyaa dniye, dpo, nuw:o ngmîdi mbêmê pídnny:oo nuw:o, nuu u kópu dé yi p:uu pídnny:oo nuw:o. ¹³Nmyi p:uu dpodombiy:e wunê nuw:o yédi, Leyodisiya p:aani dê Hidapolis tpémi yi l:êê dîy:o myewunê nuw:o yédi. Yi kópu a chóó p:uu kînî módu, u ngwo nmye d:a vyi. ¹⁴Luukí, pini n:ii kpeede ngê a tóó, a nuu u pi ngê mye tóó, Dimas k:ii yi mb:aamb:aa nmye myeda dy:ââ ngmê.^k

¹⁵Yesu u yoo yélini Leyodisiya a pyede, nmî mb:aamb:aa ye dpî y:ee yó, myenté yélini Nimba u ngomo k:oo nipi wumê ngêpê nyédi, nmî mb:aamb:aa ye myoo y:ee yó. ¹⁶Dini ghi n:ii ngê ala pweepwee pee anmyinê kp:aa ngmê, Yesu u yoo yélini Leyodisiya a pyede, ye u nkwo dpî dy:ââ yó, myepêdê kp:aa y:e. Myenté pweepwee pee n:ii yi yéli y:oo nmye wa a dy:ââ ngmê, u nkwo dpo kp:aa yó. ¹⁷Akipas ka ala kópu dpî vyi yó, kwipi, Nmî Lémi ngê dpodoni nga a kpo, dpî chedê ngi.

¹⁸Nê Póól, ala kópu dyuu a chóó a kêê ngê n:aa d:êêd:êê. A l:êê dîy:o dmyina a ngêpê, mu kópu u dîy:o mbwa k:oo anînê kwo.

Nmî Lémi mb:aamb:aa ngê nmye choo a vyyuwo.

Wu u dí.

ⁱ 4:9 Pilimon 1:10   ^j 4:10-11 Dpodo 27:2; 12:12   ^k 4:14 2 Tim 4:9-12